

Ocena możliwości korekty europejskiej polityki energetycznej jako propozycja Polski w czasie prezydencji w II półroczu 2011 r.

Jerzy Janikowski

PKEE

Komitet Studiów Wytwarzanie

PKEE
Polski Komitet Energii Elektrycznej
Polish Electricity Association

- Prezydencja
- Kierunki unijnej polityki energetyczno-klimatycznej
- Możliwe kierunki działań
- Dlaczego takie propozycje

Prezydencja

Prezydencja - zasady

- **Prezydencja grupowa – koordynacja wspólnych celów przez trzy kraje sprawujące Prezydencję w następujących po sobie półroczach**
- **Skład trio – dwa kraje mniejsze oraz jeden większy, ponadto zawsze państwo ze starej i z nowej części Unii**
- **Polska – Dania - Cypr**

Prezydencja - priorytety rządu

- Rynek wewnętrzny
- Stosunki ze Wschodem
- Wzmocnienie zewnętrznej polityki energetycznej UE
- Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony
- Negocjacje wieloletnich ram finansowych 2014-2020
- Pełne wykorzystanie kapitału intelektualnego Europy

Prezydencja - wybrane obszary

Warto zwrócić uwagę na plany w zakresie:

- Transportu, telekomunikacji i energii,
- Konkurencyjności,
- Ochrony środowiska,
- Spraw Zagranicznych.

Każdy z nich dotka bowiem w pewnym stopniu sektora energetycznego bądź warunków jego funkcjonowania.

Prezydencja - wybrane obszary

Rząd wskazuje raczej na:

- zewnętrzny wymiar międzynarodowy polityki energetycznej,
- wypracowanie spójnego stanowiska Unii przy rozwiązywaniu regionalnych i globalnych problemów – w tym porozumień klimatycznych na konferencji w RPA,
- zewnętrzne bezpieczeństwo energetyczne,

Prezydencja - wybrane obszary

Rząd wskazuje raczej na:

- mechanizmy finansowania małych inwestycji w zakresie energetyki z funduszy spójności oraz ich synergię z ósmym Programem Ramowym,
- wspieranie działań w zakresie badań i rozwoju.

Prezydencja - wybrane obszary

- **„Zaprezentowanie Polski podczas polskiej Prezydencji w Radzie Unii Europejskiej jako kraju dbającego o ekologię, to ważny element mający bezpośrednie przełożenie zarówno na rzeczywistą ochronę środowiska jak i na wizerunek naszego kraju w UE.”**

Prezydencja - zagadnienia kluczowe z punktu widzenia energetyki

- „Polska proponuje pogłębioną dyskusję na temat nowych rozwiązań legislacyjnych i pozalegisłacyjnych, które pozwoliłyby zachować konkurencyjność europejskiego sektora energetycznego wobec zmieniającego się otoczenia zewnętrznego. Przeprowadzona zostanie debata na temat obecnych rozwiązań i nowych kierunków działania Unii Europejskiej w obszarze rynku energii..”

Prezydencja - zagadnienia kluczowe z punktu widzenia energetyki

- „Zadaniem Prezydencji będzie kontynuowanie pracy przy globalnym porozumieniu klimatycznym podczas konferencji Stron Konwencji w grudniu 2011 w RPA, co wiązać się będzie z rozstrzygnięciem kwestii wewnątrz UE takich jak np. **ambicje redukcyjne, przyszłość Protokołu z Kioto, finansowanie klimatyczne.**”

Kierunki unijnej polityki energetyczno-klimatycznej

Pakiet Klimatyczny...

- „Zwiększające się inwestycje w energetykę odnawialną, efektywność energetyczną oraz nowe technologie przyczynią się do zrównoważonego rozwoju oraz bezpieczeństwa zasilania a także pomogą w tworzeniu nowych miejsc pracy, we wzroście gospodarczym, w zwiększaniu konkurencyjności i rozwijaniu obszarów wiejskich.”

Pakiet Klimatyczny...

- „...wykorzystanie odnawialnych źródeł energii przyczyni się również do zwiększenia lokalnych i regionalnych możliwości zatrudnienia. (...)
Możliwości zatrudnienia są rozległe, począwszy od produkcji high-tech komponentów fotowoltaicznych do tworzenia miejsc pracy przy elektrowniach wiatrowych lub w sektorze rolniczym dla produkującym biomasę.”

Pakiet Klimatyczny...

-
-
- **bardziej pewne bezpieczeństwo zasilania**
- **50 mld Euro rocznie mniej na import ropy i gazu**
- **1 mln miejsc pracy w europejskim przemyśle odnawialnych źródeł energii do roku 2020**
- **przewaga konkurencyjna przez istotne innowacje w europejskim sektorze energetycznym**
- **więcej miejsc pracy w przemyśle związanym ze środowiskiem**
-
-

Propozycje nowych celów UE ...

- „Panuje obecnie powszechny konsensus co do faktu że rozwój efektywnych surowcowo i zielonych technologii będzie ważnym czynnikiem wzrostu.”
- „Oznaki przechodzenia w kierunku gospodarki niskoemisyjnej pojawiają się na całym świecie z państwami przyciąganymi do zielonej opcji także z powodu jej potencjału do tworzenia ogromnej ilości nowych miejsc pracy.”

20 steps towards 2020

„... Dobrze zbilansowany mix opcji technologicznych i pierwotnych źródeł energii jest niezbędny dla stworzenia Europy najlepszych gwarancji dla jej bezpieczeństwa zasilania po rozsądnych kosztach. Oznacza to:

- **Montowanie mixu energii odnawialnych**
- **Rozpoczęcie inwestowania w następną generację elektrowni jądrowych**
- **Zademonstrowanie możliwości CCS**

20 steps towards 2020

- Rozwijanie zaawansowanych technologii dla elektrowni ciepłych
- Podnoszenie akceptacji społecznej
- Zarządzanie zależnością od importu paliw i rozszerzanie liberalizacji na rynku gazu”

Możliwe kierunki działań

Co można zaproponować?

- Wspieranie tzw. europejskiego **energy-mix**. Polega ono na rozwijaniu w poszczególnych krajach członkowskich takich technologii, które są tam najlepiej opanowane i stwarzają szansę na wypracowanie nowych jeszcze lepszych rozwiązań. Jednocześnie tylko takie podejście do redukcji CO2 optymalizuje koszt operacji w skali całej Unii Europejskiej.

Co można zaproponować?

- Zapewnienie bezpieczeństwa zasilania, rozumiane jednak nie tylko w wymiarze dostaw paliwa do państw Unii Europejskiej, ale szerzej. Chodzi o zabezpieczenie nieprzerwanych dostaw energii dla odbiorców końcowych z większym wykorzystaniem wewnętrznych zasobów energetycznych Unii jak również zapewnieniem odpowiedniej ilości mocy w gorącej rezerwie dostępnych w systemie energetycznym przy zwiększonym wykorzystywaniu źródeł odnawialnych.

Co można zaproponować?

- Zachowanie przez gospodarki poszczególnych krajów Unii ich konkurencyjności (priorytet rządu na okres Prezydencji!).
- Wypracowanie mechanizmu zapewniającego, że koszty realizacji nowych celów będą w równym stopniu obciążać wszystkich obywateli Unii w przeliczeniu na procent PKB przypadający na głowę mieszkańca danego kraju.

Co można zaproponować?

- Zapewnienie by nowe miejsca pracy powstawały równomiernie we wszystkich państwach członkowskich i to nie tylko w wymiarze ilościowym, ale przede wszystkim jakościowym.

Konkluzja

- Kluczowym zagadnieniem staje się stworzenie warunków zapewniających rozwój gospodarczy we wszystkich krajach członkowskich przy priorytetowym traktowaniu bezpieczeństwa zasilania i równoczesnym otwarciu możliwości wyboru wszystkich opcji technologicznych w sektorze wytwarzania energii.

Dlaczego takie propozycje

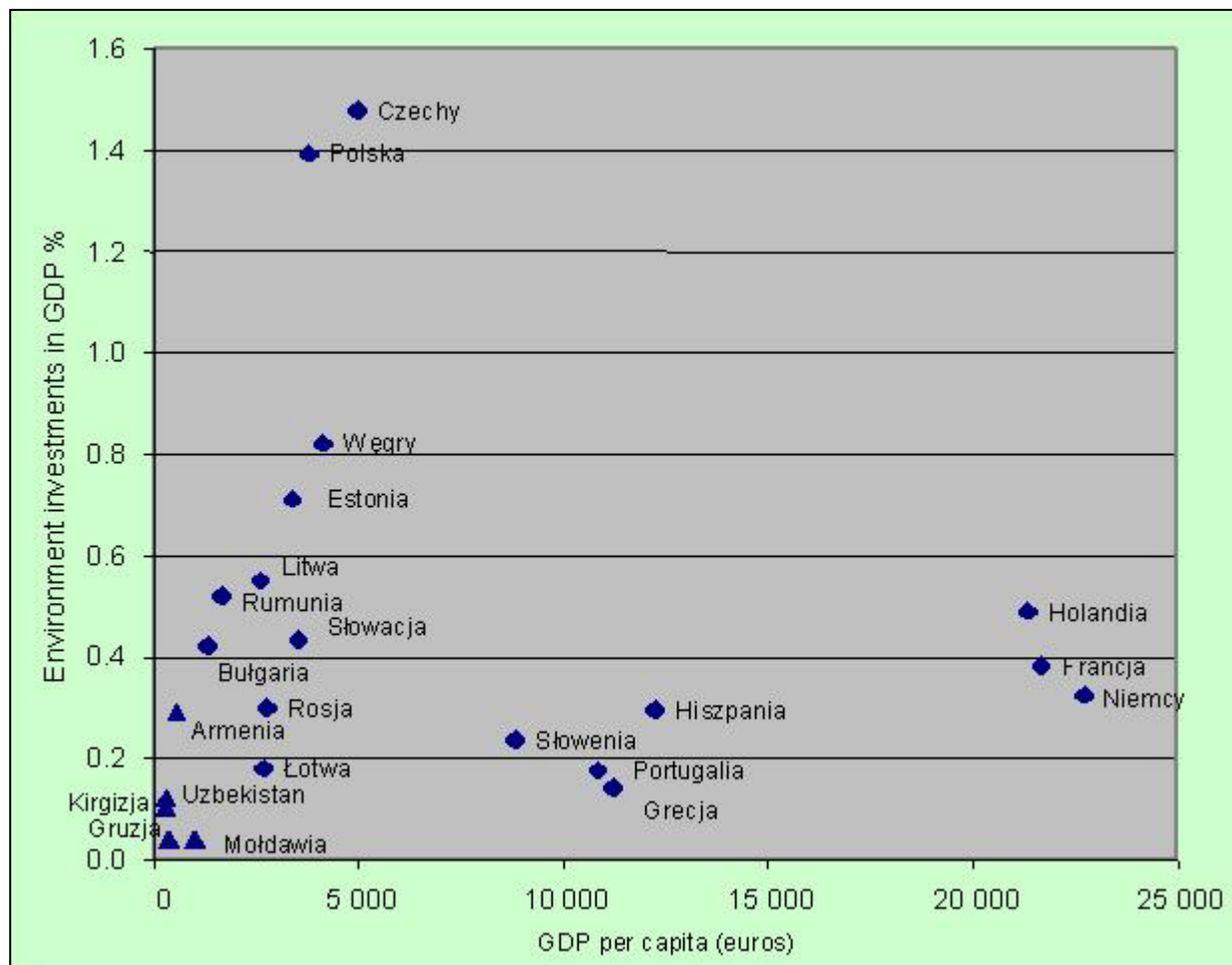
Dlaczego takie działania?

- Wydają się być zgodne z priorytetami rządu i nie kłócą się z kierunkami obecnej unijnej polityki energetyczno-klimatycznej.
- Stwarzają możliwość indywidualnego spojrzenia na wszystkie państwa Unii i ich specyfikę.
- Umożliwiają zrównoważony rozwój całej Unii i sprawiedliwy podział zarówno nowych ciężarów jak i spodziewanych korzyści.

Dotychczasowe wysiłki Polski

- Bardzo wysokie wydatki na ochronę środowiska.
- Przy ogromnych kosztach udało się Polsce osiągnąć znaczne redukcje emisji zanieczyszczeń.
- Wielokrotnie bardziej niż wynikało to z naszych zobowiązań z Protokołu z Kioto obniżone zostały emisje dwutlenku węgla. Była to nasza świadoma decyzja a nie przypadek związany ze zmianą systemu gospodarczego.

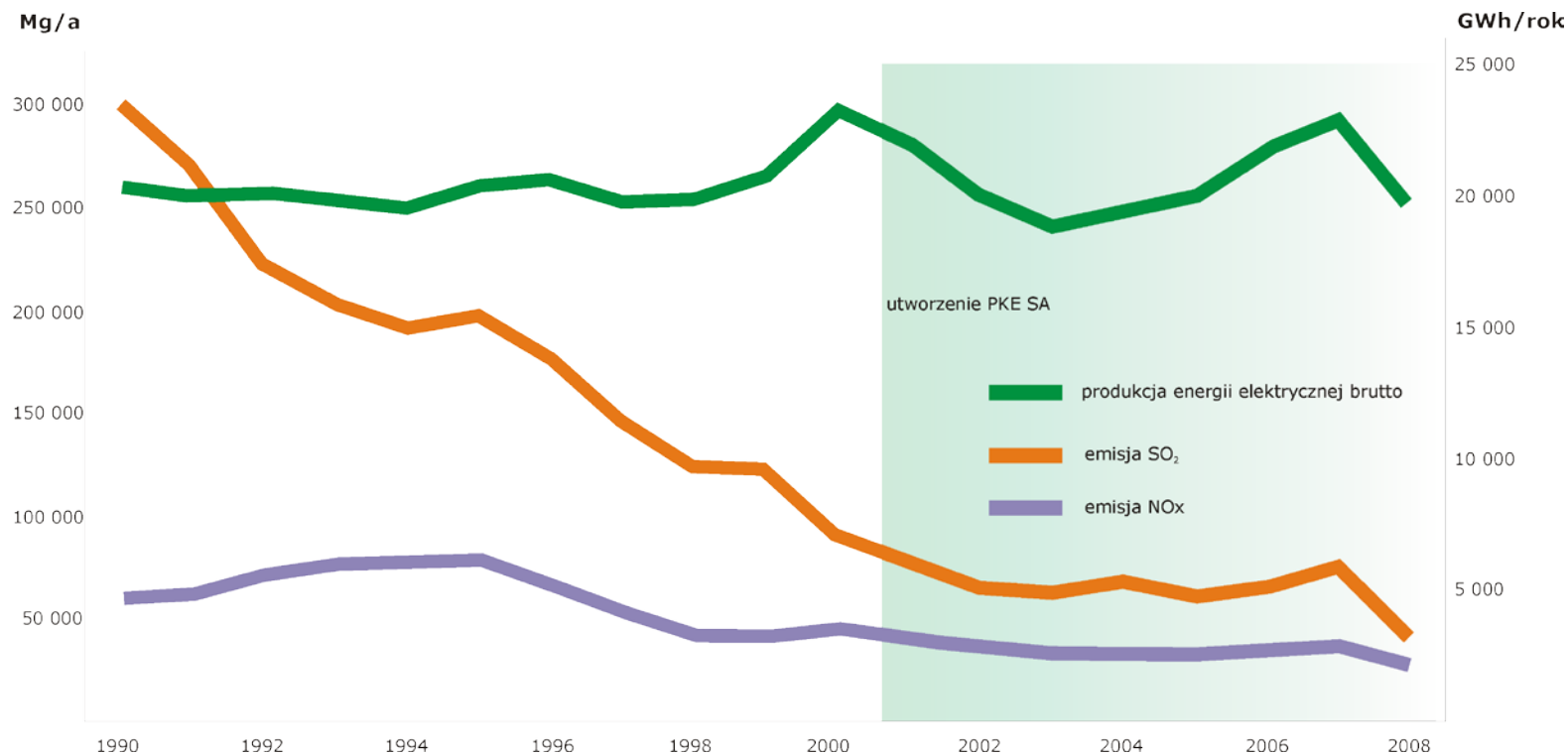
How much is environment protection worth?

Source: OECDE

Przykład działań

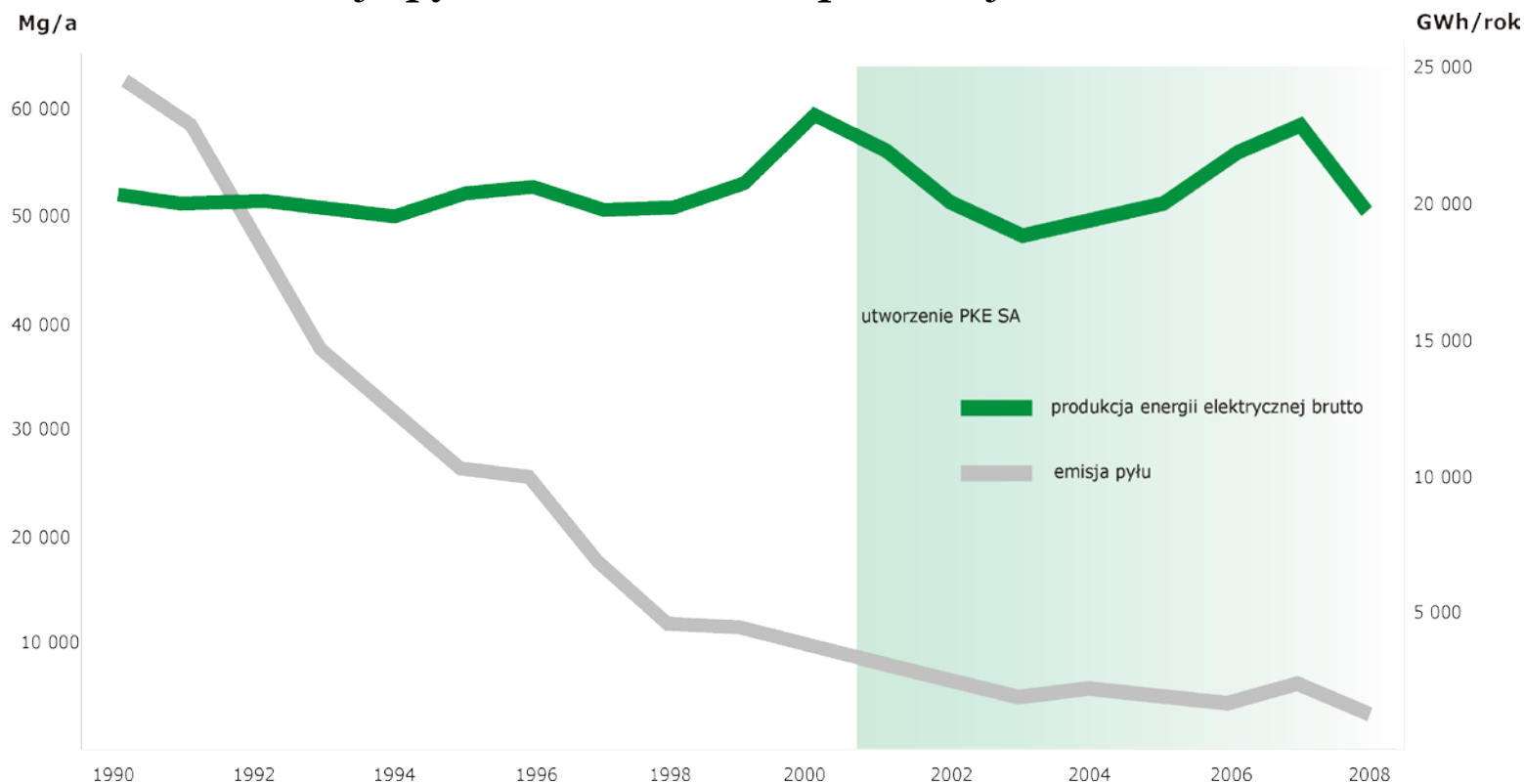
Emisje SO₂ i NO_x w stosunku do produkcji

Źródło: PKE S.A.

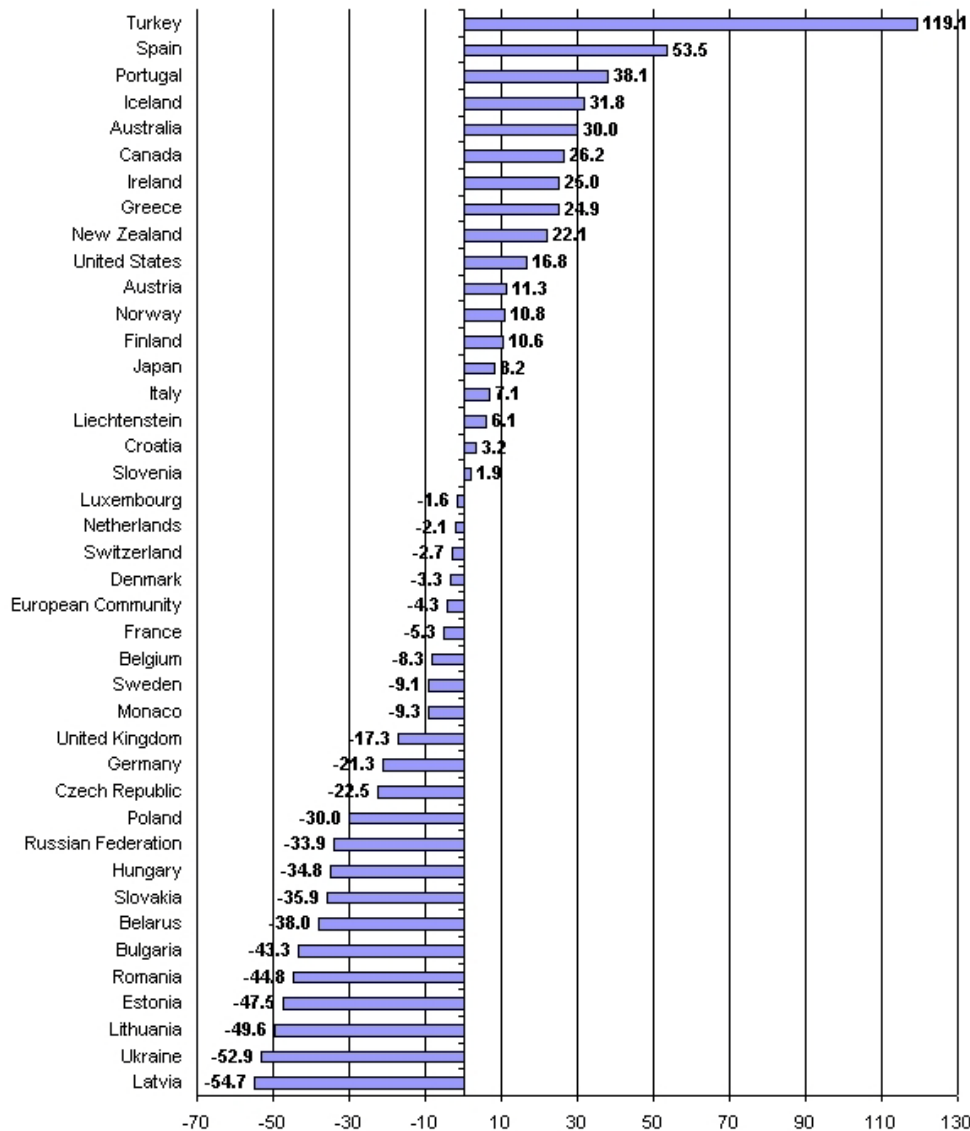
Przykład działań

Emisje pyłu w stosunku do produkcji

Źródło: PKE S.A.

Changes in GHG emissions excluding LULUCF (%)

**Zmiany emisji gazów
cieplarnianych w różnych
krajach bez uwzględnienia
odpowiedniego
gospodarowania ziemią
i lasami pomiędzy rokiem
1990 a rokiem 2007
wyrażone w procentach**

Źródło: UNFCCC, strona internetowa
http://unfccc.int/files/ghg_data/ghg_data_unfccc/image/pjpeg/changes_in_ghg_excluding_lulucf.jpg

O czym jeszcze trzeba pamiętać?

- Uwzględnić dotychczasowe dokonania poszczególnych państw
- Utrzymanie konkurencyjności gospodarek wszystkich krajów Unii jest niezwykle istotne
- Zapewnić, aby w żadnym kraju nie powiększała się ilość gospodarstw domowych pozostających w obszarze ubóstwa energetycznego/paliwowego

Ubóstwo paliwowe

Jeżeli gospodarstwo domowe wydaje więcej niż 10 % swoich dochodów na paliwo do zapewnienia odpowiedniego poziomu ciepła (21°C oraz 18°C) mówi się, że wpada ono w obszar ubóstwa paliwowego.

$$\text{stopa ubóstwa paliwowego} = \frac{\text{koszty paliwa (zużycie x cena)}}{\text{dochody}}$$

Ubóstwo paliwowe

Choć w definicji mowa jest o ogrzewaniu, koszty paliwa obejmują tutaj również wydatki na podgrzanie wody, oświetlenie, wykorzystanie urządzeń oraz koszty gotowania.

Ubóstwo paliwowe

Anglia

Rok	Ilość gospodarstw domowych w obszarze ubóstwa paliwowego (mln)	Ilość gospodarstw domowych w obszarze ubóstwa paliwowego (%)
1996	5,1	26,0
2008	3,3	15,6

Źródło: Annual Report on Fuel Poverty Statistics 2010, Department of Energy and Climate Change. www.decc.gov.uk, październik 2010

Jaka przyszłość dla Polski?

- Czy w przypadku gwałtownego wzrostu cen energii elektrycznej w Polsce nie grozi nam poza utratą konkurencyjności krajowej gospodarki także znaczne powiększenie strefy ubóstwa paliwowego?
- Aby zapobiec tym zagrożeniom musimy zacząć działać już teraz!

Okres Prezydencji to nasze 5 minut!

Dziękuję za uwagę

Jerzy Janikowski

Warszawa, 04.11.2010.